

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 497 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxona raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bexzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlarini	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otabek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Isroilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчехра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макроэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Intellectual mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalarini investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'gli	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” ajning asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkijonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Firuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmuratovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzall Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomiddin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farxod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
"Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)"	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarining o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan "foyda" solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalari jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususi banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafruz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafojev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	

QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA GERMANIYA TAJRIBASI

Pardayeva Maftuna Ulug‘bek qizi

TDIU tayanch doktoranti
bmaftuna734@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada Germaniyaning “Energiewende” (energiya o'zgarishi) siyosati asosida elektr energiyasi ishlab chiqarishda va undan samarali foydalanishda qo'lga kiritgan yutuqlari tahlil qilinadi. Maqola qayta tiklanuvchi energiya manbalariga o'tish jarayonidagi usullar, erishilgan natijalar va bu tajribaning O'zbekiston uchun ahamiyatli tomonlari ilmiy asoslab berilgan. Shuningdek, O'zbekiston sharoitida ushbu tajribani joriy etish imkoniyatlar va qayta tiklanuvchi energiya modelini mahalliy sharoitga moslashtirishga qaratilgan omillarning tahlili keltirilgan.

Kalit so'zlar: energiewende, qayta tiklanuvchi energiya, bioenergiya, Feed-in tariff, "Smart-grid", energiya samaradorligi, shamol va quyosh energiyasi, atom elektr stansiyalari.

Abstract: This article analyzes the achievements of Germany's Energiewende (energy transition) policy in electricity production and efficient energy use. The article scientifically substantiates the methods applied in the transition to renewable energy sources, the results achieved, and the significance of this experience for Uzbekistan. It also provides an analysis of the opportunities for implementing this experience in Uzbekistan's context and the factors aimed at adapting the renewable energy model to local conditions.

Key words: Energiewende, renewable energy, bioenergy, feed-in tariff, smart grid, energy efficiency, wind and solar energy, nuclear power plants.

Аннотация: В статье анализируются достижения Германии в производстве и эффективном использовании электроэнергии на основе политики «энергетического перехода» (Energiewende). В статье научно обоснованы методы перехода на возобновляемые источники энергии, достигнутые результаты и значимые аспекты этого опыта для Узбекистана. Также дан анализ возможностей внедрения этого опыта в условиях Узбекистана и факторов, направленных на адаптацию модели возобновляемой энергетики к местным условиям.

Ключевые слова: Energiewende, возобновляемая энергия, биоэнергия, feed-in tariff, smart grid, энергоэффективность, энергия ветра и солнца, атомные электростанции.

KIRISH

Energiya xavfsizligi va ekologik barqarorlik bugungi kunda global muammolar qatoriga kiradi. Aksariyat davlatlar, jumladan, Germaniya ham, energiya sektorida transformatsiyani jadallashtirish orqali iqlim o'zgarishiga qarshi kurashni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan. 2010-yillardan boshlab Germaniyada amalga oshirilayotgan "Energiewende" siyosati energiyaning qayta tiklanuvchi manbalariga o'tishni, energiya samaradorligini oshirishni va karbonat angidrid (CO₂) chiqindilarini kamaytirishni nazarda tutadi. Ushbu siyosat doirasida Energiewende kompaniyasi atom elektr stansiyalaridan voz kechib, shamol va quyosh energiyasiga sarmoya kiritmoqda hamda aholining ishtirokini rag'batlantirmoqda, shuningdek uglerod chiqindilarini kamaytirish va energiya xavfsizligini oshirish uchun mamlakatning energiya manbalarini qazib olinadigan yoqilg'idan qayta tiklanadigan alternativ manbalarga o'tkazishni maqsad qilgan. Suningdek, energiyaga bo'lgan talabni qondirish uchun quyosh, shamol va gidroenergetika kabi qayta tiklanadigan energiya manbalarini ishlab chiqarishni ko'paytirish rejalari ham ishlab chiqilgan. Energiewendeni amalga oshirishda Germaniya o'zgaruvchan qayta tiklanadigan energiyani elektr tarmog'iga integratsiya qilish va infratuzilmaga katta sarmoya kiritishda qiyinchiliklar bo'lishiga qaramasdan, mamlakat iqtisodiyoti uchun Energiewende loyihasi qayta tiklanadigan energiya infratuzilmasi va texnologiyalariga sarmoya kiritib, mamlakat iqtisodiy o'sishni ta'minlashga erishmoqda. Bu esa mamlakat

iqtisodiyotida yangi qo'shimcha ish o'rinlari yaratish va innovatsion mahsulotlar ishlab chiqarish imkoniyatini yaratadi.

Dunyo amaliyotida Germaniya davlati energiya almashinuvini qo'llab-quvvatlovchi eng faol davlat sifatida Yevropada qolaversa, dunyoda yetakchilik qiladi. So'nggi yillarda iqlim o'zgarishi, energiya xavfsizligi va yadroviy qurolga qarshi harakatlarni har tomonlama rag'batlantirish tufayli Germaniyaning energetika tizimi yashil va past uglerodli transformatsiyalash jarayoni hisobiga yanada tezlashdi. 2024-yilda Germaniyaning qayta tiklanadigan energiya manbalaridan energiya ishlab chiqarish hajmi qariyb 60% ni ¹tashkil etdi va bu dasturlarda ishlab chiqilgan dastlabki maqsadidan sezilarli darajada oshib ketdi. 2030 va 2045-yillarda Germaniyada qayta tiklanadigan energiya ishlab chiqarishning 80 foiziga² erishishni maqsad qilgan. Shundan kelib chiqib, boshqa davlatlar ushbu davlatning texnologiyaga sarmoya kiritish va energiya resurslarini masalan, elektr energiyasi, gaz, quyosh va shamol energiyasini mamlakatlar yoki hududlar o'rtasida samarali tarzda almashish, uzatish va taqsimlash jarayonini muvaffaqiyatli yo'lga qo'yish hamda loyihalarni amalga oshirishda jamoatchilikni jalb qilish ham muhimligi haqida tajribalarini o'zlashtirishlari mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Mintaqalarda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish mavzusiga doir ko'plab ilmiy-tadqiqot ishlari olib borilgan. Bu masalalar mamlakatimiz va xorij olimlari tomonidan keng o'rganilgan va shu sohada o'zining muhim ilmiy ishlarini taqdim etgan bir qator taniqli olimlar mavjud. Ulardan A.V.Vahabov va Sh.X.Xajibaqiyev Germaniyaning "yashil iqtisodiyot"ga o'tish strategiyasi, "yashil o'sish"ni ta'minlash tushunchalari hamda "yashil o'sish" modeli ekologik siyosat bilan bog'liq choralar samaradorligi va sarflangan mablag'larni baholashdagi muhim mavzularni yoritishgan. Fikrlarga ko'ra, Germaniyada "yashil iqtisodiyot"ni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashda soliqqa tortish, davlat xaridi, texnik tartibga solish, intellektual mulkni himoyalash, maqsadli davlat dasturlarini amalga oshirish kabi dastaklardan keng foydalaniladi. "Yashil iqtisodiyot"ni rivojlantirishda esa qo'llanilayotgan innovatsiya va texnologiya siyosati ustun darajada ta'lim, transport, tabiatni muhofaza qilish, resurslarni tejaydigan yashil texnologiyalarga nisbatan qo'llaniladi. Germaniyada "yashil iqtisodiyot"ni qo'llab-quvvatlash quyidagi tamoyillar asosida amalga oshiriladi³:

- korxonalarning innovatsion faolligini qulay shart-sharoitlar yaratib berish (soliq imtiyozlari) va bevosita qo'llab-quvvatlash (tadqiqotlar va innovatsiyalarni moliyalashtirish) orqali rag'batlantirish zaruriyati;
- ilmiy-tadqiqot markazlari va ishlab chiqarish o'rtasida hamkorlik darajasini muntazam oshirib borish;
- ta'lim tizimining barcha bo'g'inlarini ilg'or texnologiyalardan xabardorligini oshirish maqsadida optimallashtirish va modernizatsiyalash;
- sanoat 4.0 texnologiyalari (bio, nanotexnologiyalar va servis xizmatlariga ixtisoslashgan loyihalar)ni rivojlantirish uchun qulay muhit yaratish; - ventur kapitali bozorini rivojlantirish.

Philipp Litz va Agora Energiewende- tizimli, strategik talqin mavzusida ilmiy ish olib borganlar, ularning jamoasi Energiewende'ni texnik o'zgarishdan ko'ra kengroq — iqtisodiy, ijtimoiy va institutsional modernizatsiya deb talqin qilgan. Ular bir nechta sektor ya'ni elektr, transport va isitish o'rtasidagi bog'lanishni ko'rsatadi chunki bu yondashuv davlat strategiyasini ko'rsatishda foydalidir. Natijada ular olib brogan tadqiqot siyosat ishlab chiquvchilar, qonun chiqaruvchilar va regulyatorlarga ko'rsatma vazifa vazifasini bajarishi ta'kidlashgan. Ularning tadqiqotiga ko'ra, Energiewende muvaffaqiyati faqat texnik o'rnatishlar emas, balki institutsional, moliyaviy va ijtimoiy kompleks islohotlar majmuasiga bog'liq⁴.

Marian Paschke Energiewende siyosatini yuritishdagi kamchiliklari haqida ilmiy nazariya ishlab chiqqan, masalan ushbu siyosat iqlimni muhofaza qilish maqsadini amalga oshirish yo'lida muhim qadam bo'lishi mumkin, lekin energiya siyosati faqat bitta vazifani bajarmasdan, boshqa maqsadlar bilan uyg'unlashtirishi kerak degan fikrni ilgari surgan, ya'ni energiyaga bog'liq siyosat yuritilar ekan ekologik maqsadlarga qo'shimcha ravishda iqtisodiy va ijtimoiy xarakterdagi boshqa maqsadlar ham ko'rib chiqilishi va amalga oshirilishi lozim. Energiya tizimini isloh qilishning asosiy maqsadi — an'anaviy energiya ishlab chiqarishni tezlashtirilgan tartibda bosqichma-bosqich tugatish va qayta tiklanuvchi manbalardan foydalanib iqlimni va atrof-muhitni muhofaza qiluvchi energiya ishlab chiqarishga o'tishdir. Shu bilan birga, energiyani yetkazib berish xavfsizligi, iqtisodiy arzonlik va turli energiya iste'molchilari uchun ijtimoiy adolat masalalariga ham e'tibor qaratilishi kerak⁵. Hozirgacha Germaniyada murakkab maqsadlarning barchasiga to'liq erishilmaganligi haqida ilmiy ishda ko'rsatib bergan.

1 <https://gidroproekt.uz/public/index.php/press-center/307>

2 <https://srcyrl.solarsufu.com/news/german-economy-minister-germany-s-renewable-e-71203982.html>

3 A.B.Vahabov, Sh.X.Xajibaqiyev va boshqalar. — Toshkent: "Universitet", 2020. 182-262 b.

4 Agora Energiewende Rosenstrasse 2 | 10178 Berlin | Germany

5 Paschke Marian. Legal Challenges of the New Energy Policy in Germany. Zapiski Gornogo instituta. 2017. Vol. 226, p. 487-496. DOI: 10.25515/PMI.2017.4.487

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu maqolada bir nechta ilmiy-tadqiqot metodlari asosida Germaniya va O'zbekistonning energetika siyosati hamda qayta tiklanuvchi energiya manbalarini joriy etish holati chuqur tahlil qilindi. Dastlab xorij olimlarining qayta tiklanuvchi energiya manbalarini Germaniyadagi holati haqidagi mavjud ilmiy ishlar o'rganib chiqildi va ularning nazariy qarashlari tahlil qilindi. Shuningdek, Germaniyaning qayta tiklanuvchi energiya sohasidagi siyosati, strategiyasi va natijalari Germaniya Federativ Respublikasining rasmiy hukumat hisobotlari tomonidan taqdim etilgan statistik va analitik ma'lumotlari yoritildi. Bu tahlil orqali Germaniyada energiya siyosatining shakllanishi va rivojlanish yo'nalishlari aniq ko'rsatib berildi.

Komparativ tahlil asosida Germaniya va O'zbekistonning energetika tizimlari solishtirilib, ikki mamlakatning mavjud quvvatlari, energiya ishlab chiqarish va iste'mol qilishdagi asosiy farqlari hamda muammoli jihatlari aniqlashtirildi. Shuningdek, har ikkala mamlakatda mavjud energiya resurslarining tarkibi va ulardan foydalanish samaradorligi bo'yicha tahlil berildi.

Tahlil va natijalar. Germaniya qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishda samaradorligi yuqori bo'lgan mamlakatlar qatorida turadi, ushbu yo'nalishda strategik investitsiyalarni ham yo'naltirishda ko'plab imkoniyatlarga ega. 2025-yilga kelib elektr energiyasining qariyb 60 foizi aynan quyosh va shamol energiyasidan olinmoqda. Shamol fermalari ayniqsa Shimoliy dengiz sohillarida (offshore zonalarida) rivojlantirilgan bo'lib, ular milliy elektr tarmog'ining muhim qismi hisoblanadi. Quyosh panellari joriy etilishi bo'yicha esa Germaniya Yevropada yetakchi o'rinni egallaydi.

Shuningdek Germaniya aholining faol ishtiroki va rag'batlantirish mexanizmlari tizimini ham yo'lga qo'ygan bo'lib, energiya siyosatida faqat davlat va sanoat emas, balki aholining ham faol ishtiroki muhim o'rin tutishini amalda ko'rsatmoqda. Masalan, davlatda joriy etilgan Feed-in tariff (FIT) tizimi orqali aholi o'z uyida ishlab chiqargan ortiqcha elektr energiyasini davlat tarmog'iga sotishi mumkin. Bundan tashqari, har bir bino uchun energiya pasporti (Energieausweis) joriy qilingan bo'lib, bu qurilmalarning energiya samaradorligini aniqlaydi. Energiya tejamkor texnikalarni xarid qilish uchun aholi va tadbirkorlarga imtiyozli kreditlar hamda subsidiya mexanizmlari taqdim etiladi.

Yirik sanoat korxonalarida energiya samaradorligini oshirish ustuvor yo'nalishga aylangan. Korxonalarda energiya monitoring tizimlari joriy etilgan, bu esa real vaqt rejimida sarf nazoratini imkonini beradi. Kogeneratsiya texnologiyasi yordamida bir vaqtning o'zida issiqlik va elektr energiyasi ishlab chiqarilishi yo'lga qo'yilgan. Shu bilan birga, ishlab chiqarish liniyalari energiyani tejavchi uskuna va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari bilan modernizatsiya qilinmoqda.

Endi O'zbekiston sharoitidan kelib chiqib Germaniya energiya siyosatini taqqoslaydigan bo'lsak, energetika sektori O'zbekiston iqtisodiyotining ham eng muhim tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Aholining ortib borayotgan ehtiyoji, sanoatning kengayishi va ekologik muammolar fonida qayta tiklanuvchi energiya manbalariga o'tish dolzarb masalaga aylangan. Germaniyada muvaffaqiyatli amalga oshirilgan "Energiewende" siyosati energiyani tejash, elektr ishlab chiqarish manbalarini diversifikatsiya qilish va ekologik tozalikka erishish nuqtai nazaridan O'zbekiston uchun muhim tajriba bo'la oladi. Mamlaktimiz ham qayta tiklanuvchi energiya manbalarini kengaytirishda yuqori salohiyatga ega bo'lib, Shamol energiyasi salohiyati Qoraqalpog'iston Respublikasi, Navoiy va Buxoro viloyatlarida foydalanish ancha samarali. Ya'ni bu viloyatlarda shamol salohiyati yuqori. Quyosh elektr stansiyasini esa deyarli barcha viloyatlarda qurish mumkin. Chunki O'zbekiston hududida quyosh radiatsiyasi ancha yaxshi. Texnik salohiyat jihatdan O'zbekistonda quvvati 5 ming kilovattlik quyosh stansiyasi, 190 gigavattlik shamol elektr stansiyasini qurish mumkin⁶ hatto bioenergiya manbalaridan ya'ni qishloq xo'jaligi va chorvachilik chiqindilaridan ham energiya olish imkoniyati mavjud.

Quyidagi jadvalda Germaniya tajribasining o'zbek sharoitiga mos keladigan jihatlari ko'rib chiqishimiz mumkin.

1-jadval Germaniya tajribasining o'zbek sharoitiga mos jihatlari

Germaniya tajribasi	O'zbekistonda qo'llanishi
Energiya samaradorligi dasturlari	Maktab, kasalxona, davlat binolarida tejamkor texnologiyalarni joriy qilish
Feed-in tariff (FIT)	Aholiga ortiqcha energiyani sotishga ruxsat beruvchi mexanizmlar yaratish
Energiya pasportlari	Yangi binolar uchun energiya sertifikat tizimini joriy etish
Raqamli energiya nazorati	«Smart-grid» tizimlarini bosqichma-bosqich joriy qilish
Mahalliy ishlab chiqaruvchilarni rag'batlantirish	Quyosh panellari va inverterlar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish

6 <https://xabar.uz/ru/mualliflar/sardor/qachon-aholi-energiya-bilan-toliq-taminlanadi-yashil-energiya>

Germaniyaning “Energiewende” siyosati nafaqat milliy darajada, balki global energetika siyosatida ham o'ziga xos model hisoblanadi. Biroq, bu siyosat ham ba'zi muammolar bilan yuzma-yuz keldi: Qayta tiklanuvchi energiya manbalari barqaror emasligi, elektr tarmog'ining modernizatsiyasiga katta sarmoya zarurligi va energiya narxlari ma'lum darajada oshganligi. Shu bilan birga, Germaniya modeli energiya xavfsizligi, ekologik barqarorlik va aholi farovonligi nuqtai nazaridan ijobiy natijalar bermoqda. O'zbekiston Germaniya kabi qayta tiklanuvchi energiyaga asoslangan modelni mahalliy sharoitga moslashtirib amalga oshirishi mumkin. Bunda quyidagi omillar muhim ahamiyatga ega:

- Siyosiy va institutsional yondashuv. “Yashil energiya”ga doir aniq maqsad, qadam va hisob kitoblarga tayangan ma'lum muddatga mo'ljallangan energiya strategik hujjatlar ishlab chiqish hamda investitsiya muhiti yaratish va xorijiy kompaniyalarni jalb etish uchun soliq imtiyozlarini joriy etish.

- Aholi ishtirokini rag'batlantirish. Mahallalarda quyosh panellari o'rnatilishini moliyaviy qo'llab-quvvatlash bu qadam subsidiyalar orqali bolishi mumkin va energiya savodxonligi bo'yicha targ'ibot kompaniyalari ishini yo'lga qo'yish.

- Texnologik modernizatsiyani amalga oshirish. Eski elektr tarmoqlarini modernizatsiya qilish va elektr energiyasi ishlab chiqarish, uzatish va iste'mol qilishda raqamli texnologiyalar joriy etish.

Germaniyaning Energiewende kompaniyasi energiyani kengaytirishning ahamiyatini va uning barqaror energiya kelajagiga o'tishga ta'sirini misol qilib ko'rsatadi. Germaniya qayta tiklanadigan energiya texnologiyalarini qo'llash, muammolarni hal qilish va innovatsiyalarni rag'batlantirish orqali energiya almashinuvida global yetakchiga aylandi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Germaniyaning qayta tiklanuvchi energiya manbalariga asoslangan “Energiewende” siyosati energetika sohasida ilg'or tajriba sifatida tan olinmoqda. Bu tajriba boshqa davlatlar, jumladan, O'zbekiston uchun ham foydali bo'lishi mumkin. Qayta tiklanuvchi energiya sohasini rivojlantirish, aholining ishtirokini kengaytirish, energiya samaradorligini oshirish orqali iqtisodiy va ekologik barqarorlikka erishish mumkin. Germaniya tajribasi asosida O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya siyosatini rivojlantirish imkoniyatlari mavjud. Buning uchun strategik rejalashtirish, moliyaviy rag'batlantirish va aholining faolligini oshirish zarur. Yaqin yillarda quyosh va shamol energiyasini mahalliy darajada keng joriy etish O'zbekistonning energiya mustaqilligini ta'minlashda muhim qadam bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentyabrdagi “O'zbekiston–2030” strategiyasi to'g'risida”gi PF-158-son Farmoni. <https://lex.uz/docs>
2. Bundesministerium für Wirtschaft und Energie. “Energiewende: The
3. German Energy Transition.” Berlin, 2023.
4. https://tbb.innoenergy.com/?utm_feeditemid&utm_device=c&utm_term=energy%20conference&utm_source
5. International Energy Agency (IEA). “Germany 2023 Energy Policy Review”
6. <https://www.dundarlaw.co.uk/europes-green-power-in-renewable-energy-germany-and-the-energiewende/>
7. International Renewable Energy Agency (IRENA). “Renewable Capacity
8. Statistics 2023. https://energypedia.info/wiki/Publication_RENEWABLE_CAPACITY_STATISTICS_2023
9. Agora Energiewende. “The State of the Energy Transition 2022 2023”.
10. https://www.agoraenergiewende.de/fileadmin/Projekte/2015/Understanding_the_EW/Agora_Understanding_the_Energiewende.pdf
11. Renewables Readiness Assessment: Uzbekistan.
12. <https://worldlyjournals.com/index.php/Yangizlanuvchi/article/view/11311>
13. “Uzbekistan Energy Sector Review”.
14. <https://worldlyjournals.com/index.php/ituy/article/view/14514>
15. Paschke Marian. Legal Challenges of the New Energy Policy in Germany.
16. <https://cyberleninka.ru/article/n/legal-challenges-of-the-new-energy-policy-in-germany>
17. Вахабов А.В. “Яшил иқтисодиёт” концепциясини амалга оширишнинг хориж тажрибаси ва ундан Ўзбекистон амалиётида фойдаланиш имкониятлари./“Яшил иқтисодиёт” ривожланишининг жаҳон тажрибаси ва ундан Ўзбекистон амалиётида фойдаланиш имкониятлари. Республика миқёсидаги илмий-амалий анжуман материаллари тўплами. – Тошкент.: “Universitet” 2019. – 142 бет

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
